

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS

Antopäivä
29.8.2014
Taltionumero
2556
Diaarinumero
1941/3/13

1 (5)

Asia Vaikeavammaiselle henkilölle järjestettävää kuljetuspalvelua koskeva valitus

Valittaja A

Päätös, jota valitus koskee

Oulun hallinto-oikeus 17.5.2013 nro 13/0277/2

Asian aikaisempi käsittely

A on pyytänyt, että hänelle myönnetään vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (edempänä myös vammaispalvelulaki) mukaiset vaikeavammaisen henkilön kuljetuspalvelut.

Oulun sosiaali- ja terveyslautakunnan alainen viranhaltija on 1.2.2012 tekemällään päätöksellä hylännyt hakemuksen, koska A:ta ei voida pitää vammaispalvelulain ja -asetuksen tarkoittamana vaikeavammaisena henkilönä, jolla on vamman tai sairauden johdosta pitkäaikaisesti lain tarkoittamia erityisiä vaikeuksia liikkumisessa ja joka ei vammansa tai sairautensa vuoksi voi käyttää julkisia joukkoliikennevälineitä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia. A:lla on lääkärinlausunnon mukaan todettu epävakaa persoonallisuus, tarkemmin määrittelemätön alkoholin aiheuttama riippuvuusoireyhtymä, rauhoittavien lääkkeiden ja unilääkkeiden haitallinen käyttö ja lukinkalvonalaisen verenvuodon myöhäisvaikutukset. A:lla ei ole käytössään liikkumisen apuvälineitä ja hän käyttää linja-autoja liikkumisessaan.

Oulun sosiaali- ja terveyslautakunnan sosiaali- ja terveysjaosto on päätöksellään 14.3.2012 nro 54 pitänyt voimassa viranhaltijan päätöksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Oulun hallinto-oikeus on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt A:n valituksen sosiaali- ja terveysjaoston päätöksestä.

Hallinto-oikeus on perustellut päätöstään seuraavasti:

Sovellettavat oikeusohjeet

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 8 §:n 2 momentin mukaan kunnan on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle kohtuulliset kuljetuspalvelut niihin liittyvine saattajapalveluineen, jos henkilö vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista.

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun asetuksen 5 §:n 1 momentin mukaan kuljetuspalveluja ja niihin liittyviä saattajapalveluja järjestettäessä vaikeavammaisena pidetään henkilöä, jolla on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa ja joka ei vammansa tai sairautensa vuoksi voi käyttää julkisia joukkoliikennevälineitä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia.

Asiassa saatu selvitys

Oulun yliopistollisen sairaalan silmätautien klinikan 27.2.2009 päivätyn konsultaatiovastauksen mukaan A:n silmissä ei ole rakenteellisesti mitään poikkeavaa ja pienellä lasikorjauksella A:n näköaisti saadaan nousemaan. A:lle on suositeltu silmälasien uusintaa.

Yleislääketieteen erikoislääkärin 20.12.2011 allekirjoittamien lausuntojen mukaan A:lle on diagnostisoitu määrittämätön masennustila, tunne-elämältään epävakaa persoonallisuus, tarkemmin määrittämätön alkoholin aiheuttama riippuvuusoireyhtymä, rauhoittavien lääkkeiden ja unilääkkeiden haitallinen käyttö ja lukinkalvonalaisen verenvuodon myöhäisvaikutukset. A:n käveleminen on huonoa ja hän liikkuu bussilla tai taksilla. Ulkona liikkumisen apuvälineenä A:lla on keppi ja hänellä olisi tarve rollaattorille.

A:n liikkuminen on hankalaa ajoittaisen huimauksen takia. Hänellä on näkökyvyssä ongelmaa, joka hankaloittaa liikkumista ja tekee sen epävarmaksi. Hän yleensä suoriutuu normaaleista kaupp- ja muista asioinneista.

Hallinto-oikeuden johtopäätös

Harkittaessa sitä, onko henkilö vammaispalveluasetuksen 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu vaikeavammaisen henkilö, ei ratkaisua voida tehdä pelkästään henkilön fyysisten ominaisuuksien perusteella. Erityiset liikkumisvaikeudet saattavat johtua myös henkilön psyykkisistä vaikeuksista.

ta ja myös psyykkinen sairaus tai vamma tai näkövamma voi olla sellainen, että henkilö ei voi käyttää joukkoliikennevälineitä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia.

Ottaen huomioon edellä mainitun sekä muun asiakirjoista A:n terveydentilasta, liikkumisesta ja itsenäisestä toimintakyvystä saatavan selvityksen hallinto-oikeus katsoo, että A ei ole vammaispalveluasetuksen 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu vaikeavammainen henkilö, joka tarvitsee vammaispalvelulain 8 §:n 2 momentissa tarkoitettuja kuljetuspalveluja suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista. Tämän vuoksi sosiaali- ja terveysjaosto on voinut hylätä A:n hakemuksen eikä sen päätöstä ole syytä muuttaa.

Käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

A on valituksessaan vaatinut, että hallinto-oikeuden päätös kumotaan ja hänelle myönnetään vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu.

Vaativustensa tueksi A on esittänyt muun ohella seuraavaa:

A:n näkökyky on hänen karsastuksestaan ja valonarkuudestaan johtuen usein lähes olematon. A:lla on lisäksi muun muassa jalka- ja selkävaivoja. Hänellä on vammaisuudesta johtuen suuria vaikeuksia päästä bussipysäkille ja pysäkiltä eri paikkoihin. Vaikeuksia liikkumiselle aiheuttavat myös Oulun joukkoliikenteen puutteet. Rollaattoria A ei ole hakenut, sillä hän kokee sen lähinnä vaivaksi elinympäristössään, jossa invalideja ei ole otettu lainkaan huomioon.

A:n silmäongelmaa ja sen vaarallisuutta liikenteessä ei ole selvitetty riittävällä tavalla. Asiassa on lisäksi esitetty vääriä tietoja A:n lääkityksestä. A:lle tulisi myöntää oikeus kuljetuspalveluun, sillä se mahdollistaisi hänen osallistumisensa erilaisiin ryhmiin ja olisi muutoinkin hyväksi hänen mielenterveydelleen. Asiassa tulisi ottaa A:n tilanne kokonaisuudessaan huomioon.

Oulun sosiaali- ja terveyslautakunnan sosiaali- ja terveysjaosto on antanut selityksen, jonka mukaan valitus tulee hylätä.

A:n kotoa matkaa lähimmälle bussipysäkille on noin 100–200 metriä. A käyttää bussia liikkuttaessaan kodin ulkopuolella eikä hänellä ole kertomansa mukaan suurempia vaikeuksia nousta bussiin tai sieltä pois. Hänellä ei ole käytössään liikkumisen apuvälineitä.

Vaikeavammaisen kuljetuspalveluun oikeutetun näkövamma tulee olla tasoa 0,1 tai vähemmän. Lisäksi edellytetään sellaisia erityisiä vaikeuksia liikkumisessa, joiden johdosta julkisten joukkoliikennevälineiden käyttö ei onnistu ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia. A ei vielä alennuneen näkö- tai toimintakykynsä johdosta täytä kuljetuspalvelun myöntämisen kriteereitä.

A on antanut vastaselityksen.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian. Valitus hylätään. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muuteta.

Perustelut

Kun otetaan huomioon edellä ilmenevät hallinto-oikeuden päätöksen perustelut ja perusteluissa mainitut oikeusohjeet sekä korkeimmassa hallinto-oikeudessa esitetyt vaatimukset ja asiassa saatu selvitys, hallinto-oikeuden päätöksen muuttamiseen ei ole perusteita.

Tätä kaikki asianomaiset noudattakoot.

Korkein hallinto-oikeus:

Matti Halén
hallintoneuvos

Eila Rother
hallintoneuvos

Eija Siitari
hallintoneuvos

Leena Äärilä (t)
hallintoneuvos

Janne Aer
hallintoneuvos

Henna Rintala
Asian esittelijä, oikeussihteeri

Jakelu

Päätös

A, maksutta

Jäljennös

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Oulun sosiaali- ja terveyslautakunnan sosiaali- ja terveysjaosto